

gemeente
Haarlemmermeer

De leden van de gemeenteraad van Haarlemmermeer

Postbus 250
2130 AG Hoofddorp

Bezoekadres:
Raadhuisplein 1
Hoofddorp
Telefoon 0900 1852
Telefax 023 563 95 50

2012/21575

Cluster Maatschappelijke en Economische Ontwikkeling
Contactpersoon Anja Penninkhof
Doorkiesnummer 023 – 5676708
Uw brief ---
Ons kenmerk 12.0444031\ez/lhz
Bijlage(n) Voortgangsrapportage Actualisatie Economische Kadernota
Onderwerp Voortgang Economische kadernota

Verzenddatum

20 MAART 2012

Geachte heer, mevrouw,

Op 2 september 2010 heeft u de Actualisatie van de Economische Kadernota vastgesteld. Bij brief van 4 november 2010 is aangegeven hoe de uitvoering zal worden aangepakt. U zult over de voortgang via de lopende projecten en de P&C cyclus worden geïnformeerd. We zijn nu een jaar verder en willen u een overzicht geven van wat tot nu toe opgepakt is via de in de kadernota genoemde uitvoeringslijnen. In de bijlage bij deze brief vindt u per uitvoeringslijn kort de stand van zaken van de projecten/thema's.

Om dit in het perspectief te kunnen zien van de economische situatie in Haarlemmermeer volgt hierbij een korte schets van de stand van zaken. De Metropoolregio Amsterdam met daarbinnen Haarlemmermeer heeft de kredietcrisis en de daarop volgende recessie tot nu toe relatief goed doorstaan; de krimp was kleiner dan in de rest van Nederland en het herstel sterker. Haarlemmermeer ligt in het hart van de verbindingen tussen Airport, Seaport, Greenport en Dataport. De logistieke sector is hier zeer goed vertegenwoordigd en de logistieke cluster staat inmiddels stevig op de kaart door de Amsterdam Logistic Board (ALB). Ook moet worden genoemd de vestiging van (internationale) hoofdkantoren.

De keerzijde van onze zogenoemde netwerkeconomie is dat wij de gevolgen van de economische kredietcrisis en de economische recessie heviger hebben gemerkt dan regio's met vooral zakelijke dienstverlening. Haarlemmermeer verloor in 2009 meer arbeidsplaatsen (-4,5 procent) dan landelijk (-1,9 procent)¹. Daarnaast kromp de toegevoegde waarde fors met 5,9 procent (3,4 procent MRA als geheel)². En de kantorenleegstand nam toe van 15 procent in 2008 naar ruim 20 procent³ in 2010. Echter de aanwas van de leegstand in 2010 was met 2 procent lager dan het gemiddelde in de MRA.

¹ BIR Haarlemmermeer, 2008-2010 & TNO/VU (2011) Economische Verkenningen MRA

² TNO/VU (2011) Economische Verkenningen MRA

³ Kantorenmonitor, 2008-2011

Echter, onze uitgangspositie voor de toekomst is uitstekend⁴. Dit blijkt overigens ook al uit de landelijke en lokale cijfers over 2011, die aantonen dat Haarlemmermeer het in 2011 economisch weer relatief goed heeft gedaan. Zo staat Haarlemmermeer op de eerste plaats van de sociaal-economische index van de Atlas Nederlandse gemeenten 2011. De Atlas vergelijkt jaarlijks de 50 grootste gemeenten in Nederland. De sociaal-economische index is gebaseerd op kwalitatieve kennis over arbeidsmarkt, werkgelegenheid en lokale economie⁵. Voor Haarlemmermeer wordt de grootste groei voorspeld van het bruto regionaal product in 2011 van alle gemeenten in de Metropool Regio Amsterdam (MRA). Dit blijkt uit de Economische Verkenningen MRA 2011⁶. Ook de grootste toename in werkgelegenheid in de metropoolregio Amsterdam wordt voor 2011 in Haarlemmermeer verwacht⁷. Definitieve cijfers 2011 zijn nog niet bekend. De verwachte toename zal hierbij sterk afhankelijk zijn van het herstel van de luchtvaart en de groothandel.

Tot slot staat Haarlemmermeer bovenaan wat betreft de economische kracht in een onderzoek van de Rabobank in 2011 naar de kracht van de Regio Schiphol in vergelijking met 40 andere Nederlandse regio's. De indicatoren voor economische kracht zijn: werkgelegenheidsfunctie, investeringsratio, arbeidsproductiviteit en rentabiliteit eigen vermogen⁸.

Uit de lokale cijfers blijkt dat de lokale economie een dempend effect heeft op de conjuncturele schommelingen: lokale detailhandel weet steeds beter inwoners aan zich te binden⁹ en onderwijs, zorg en consumentendienstverlening zijn groeisectoren gebleken de afgelopen jaren¹⁰.

Uit het onlangs gehouden Randstad Koopstromen Onderzoek 2011 blijkt dat de retailsector het goed doet binnen de Randstad en overwegend gezond is, waarbij Hoofddorp als een van de gidslocaties voor de sector wordt genoemd.

Het aantal startende ondernemers in Haarlemmermeer is tussen 2000 en 2009 met 135% gegroeid. Dat is aanzienlijk meer dan de groei (59%) in dezelfde periode in Nederland.

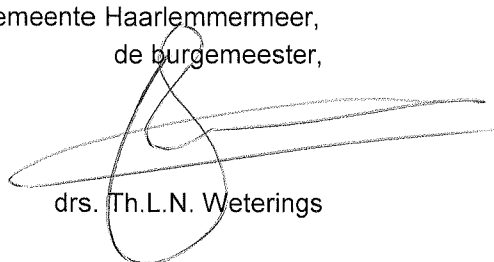
Wij vertrouwen erop u met deze brief en de bijgaande voortgangsrapportage voldoende geïnformeerd te hebben over de stand van zaken van de Actualisatie van de Economische Kadernota en de huidige economische situatie in Haarlemmermeer.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlemmermeer,
de secretaris,

drs. C.H.J. Brugman

de burgemeester,

drs. Th.L.N. Weterings

⁴ Deze karakterisering is gebaseerd op het hoofdstuk Economie van de Staat van Haarlemmermeer 2012.

⁵ Atlas Nederlandse gemeenten 2011

⁶ TNO/VU (2011) Economische Verkenningen MRA

⁷ TNO/VU (2011) Economische Verkenningen MRA

⁸ Kracht regio Schiphol, Rabo 2011

⁹ I&O (2011), *Koopstromenonderzoek*

¹⁰ BIR Haarlemmermeer 2002-2010

Voortgangsrapportage Actualisatie Economische Kadernota.

In september 2010 is de Actualisatie van de Economische Kadernota door de raad (2010.0025295) vastgesteld. In deze actualisatie zijn naast de bestaande uitvoeringslijnen uit de vorige kadernota een aantal nieuwe uitvoeringslijnen benoemd. Bij alle uitvoeringslijnen zijn voor de komende collegeperiode producten benoemd die vorm moeten geven aan de uitvoering.

Uitvoeringslijnen:

- Kwaliteit in ruimte
- Bereikbaarheid
- Behoud en versterking van de markt
- Arbeidsmarkt/onderwijs
- Innovatiestimulering
- Duurzaamheid
- Governance

Per uitvoeringslijn zal hierna worden aangegeven waar de accenten liggen in de Actualisatie van de Economische Kadernota en per product of thema zal worden aangegeven wat het resultaat is tot nu toe en wat er nog te verwachten valt in 2012.

Uitvoeringslijn: Kwaliteit in ruimte

In deze collegeperiode wordt de planningsopgave voor kantoren- en bedrijventerreinen opnieuw in regionale context tegen het licht gehouden. Tevens zal worden geïnvesteerd in een duidelijke profilering en marktpositionering van de bestaande en te ontwikkelen locaties. In samenwerking met de markt en de regio is visievorming en duidelijke profilering van werklocaties van belang. Hierbinnen ligt de opgave voor de herontwikkeling van een aantal bedrijventerreinen en kantoorlocaties en wel op die terreinen waar de ondernemers het initiatief nemen en duurzaam beheer van de publieke ruimte een duidelijke opgave is.

Stand van zaken

Plabeka en Kantoren- en bedrijvenstrategie Haarlemmermeer

Binnen het Platform Bedrijven en Kantoren (Plabeka) van de Metropoolregio Amsterdam vindt regionale afstemming plaats over de kwantiteit en kwaliteit van werklocaties. De portefeuillehouder Economische Zaken van de gemeente Haarlemmermeer is voorzitter van Plabeka.

Op 23 juni 2011 is door de bestuurders van de MRA de *Uitvoeringsstrategie Plabeka 2010-2040* behandeld tijdens de PRES-conferentie. De bijdrage van Haarlemmermeer in Plabeka II is op 10 mei 2011 vastgesteld in het college en op 16 juni 2011 besproken in de gemeenteraad. Er zijn drie doelen benoemd:

- Het programmeren van het planaanbod van kantoren- en bedrijventerreinen (kwantiteit)
- De aanpak van de leegstand van kantoren (kwaliteit)
- Het intensiveren van de herstructurering van verouderde bedrijventerreinen (kwaliteit)

De bijdrage van Haarlemmermeer wordt verder uitgewerkt in de Kantoren- en bedrijvenstrategie Haarlemmermeer die medio 2012 aan de raad wordt aangeboden ter besluitvorming.

Op basis van de in juni 2011 genomen besluiten is door Plabeka een werkprogramma voor 2012 opgesteld voor de verdere uitwerking van de strategie. Onderwerpen die voor 2012 op de agenda staan zijn onder andere het nog verder in evenwicht brengen van vraag en aanbod van werklocaties,

zowel op korte als middellange termijn, de verdere stimulering van de aanpak van verouderde bedrijventerreinen en de leegstand van kantoren en het verbeteren van de monitoring.

De portefeuillehouder Economische Zaken heeft namens Plabeka ook zitting in de Kantorentop van het Rijk, waar gewerkt wordt aan een landelijk actieprogramma om de leegstand van kantoren aan te pakken. De Metropoolregio en ook gemeente Haarlemmermeer zien voor zichzelf een actieve rol weggelegd bij de uitvoering van de in het actieprogramma genoemde acties. (Het blijft echter noodzakelijk dat het Rijk actief betrokken blijft bij de aanpak van de kantorenleegstand, met alleen een faciliterende en ondersteunende rol van het Rijk kunnen de grote problemen op de kantorenmarkt niet worden opgelost.)

Uitvoeringsprogramma Herstructurering

In mei 2010 is de kadernota herstructurering werklocaties Haarlemmermeer door de raad vastgesteld. Hierin staat de nieuwe gemeentelijke herstructureringsstrategie beschreven. De nieuwe strategie vindt plaats langs drie uitvoeringssporen, te weten:

- Het verbeteren van de in- en externe samenwerking (procesmanager herstructurering benoemd in de gemeentelijke organisatie)
- Het opstellen van jaarlijkse uitvoeringsprogramma's
- Het verbeteren van de regionale samenwerking (projectbureau herstructurering)

Op 24 mei 2011 is het eerste uitvoeringsprogramma door het college vastgesteld. Het is 23 juni jongstleden in de raad besproken. Bij de VJR is €120.000 toegekend aan dit uitvoeringsprogramma. Alle HIRB-subsidies die aangevraagd zijn, zijn ook toegekend. Er is een start gemaakt met het opstellen van het uitvoeringsprogramma 2012, waarbij een doorkijk zal worden gegeven naar de jaren die daarop volgen. Bij de Voorjaarsrapportage (VJR) 2012 zal de raad geïnformeerd worden over het nieuwe uitvoeringsprogramma.

BIZ Spoorzicht.

Na een draagvlakmeting in 2010 die onvoldoende bleek om een BIZ (Bedrijven Investering Zone) op te stellen op Spoorzicht, is in 2011 samen met de ondernemers een tweede meting gehouden. Er werd een nieuw projectplan opgesteld door de ondernemers waarin ook een compensatiefonds werd ingesteld voor bezitters van meerdere leegstaande panden. De tweede draagvlakmeting bleek wel succesvol. Het BIZ fonds zal naast cameratoezicht besteed worden aan een parkmanager light en extra beheer.

Ontwikkelingsstrategie REVS

Op 11 juni 2009 heeft de gemeenteraad ingestemd met de Ruimtelijk Economische Visie Schipholregio (REVS). Het college van B&W heeft toen de opdracht gekregen om samen met de partijen van het Bestuursforum een ontwikkelingsstrategie voor de REVS op te stellen en een nieuw selectief vestigingsbeleid uit te werken. De portefeuillehouder Economische Zaken van de gemeente Haarlemmermeer is lid van het Bestuursforum.

De ontwikkelingsstrategie REVS is een programma voor de ontwikkeling van internationaal georiënteerde kantoor- en bedrijfslocaties in de Schipholregio (de REVS regio) in de periode 2010-2030, met een accent op de periode 2010-2020. Deze strategie is in het eerste kwartaal van 2012 gereed en zal via het college aan de Raad worden aangeboden. De strategie gaat uit van het matchen van aanbod op vraag naar kantoor en bedrijfsruimte en is in die zin marktgericht. Clusters, integrale gebiedsontwikkeling en diversiteit van vestigingsmilieus staan centraal. De REVS staat niet op zich. De clusterbenadering wordt in verschillende samenwerkings gremia doorgetrokken (Amsterdam Economic Board (de Board), het Platform Regionale Economische Structuur (PRES), Amsterdam

Airport Area (AAA) en amsterdam inbusiness (AiB) staat de clusterbenadering centraal. In de Board en de PRES is onze gemeente nauw betrokken bij het cluster logistiek. AAA richt zich specifiek op kansrijke luchthaven- en logistiek gerelateerde clusters. Deze werkwijze blijkt succesvol, zoals blijkt uit resultaten van bijvoorbeeld het Aerospace cluster. Met 70 internationale aerospace bedrijven en 10.000 medewerkers in de MRA en diverse toonaangevende nieuwkomers zoals Bombardier Aerospace, Mitsubishi Aircraft Corporation en Aeroconseil groeit het aantal bedrijven in dit cluster fors. AiB richt zich o.a. op het cluster financieel zakelijke dienstverlening.

De ontwikkelingsstrategie REVS heeft twee sporen: een kwantitatief spoor en een kwalitatief spoor. Het kwantitatieve spoor wordt in samenwerking met Plabeka ingezet. Met het kwalitatieve spoor wordt beoogd een programma overeen te komen van locaties die qua inrichting, uitstraling, voorzieningen, enz. dusdanig wervend zijn, dat de Schipholregio zich daarmee krachtiger en helderder positioneert en daarmee zijn internationale concurrentiepositie versterkt.

Op 8 december 2011 is door de partijen van het Bestuursforum een convenant getekend waarin is afgesproken dat het vestigingsbeleid niet langer wordt geborgd via selectiecriteria in planologische documenten maar via de Ruimtelijke Economische Visie, de ontwikkelingsstrategie en een convenant. Uw Raad heeft hier op 22 december kennis van genomen. In het convenant is het begrip schipholbinding vervangen door 'internationale oriëntatie' en dit is als volgt gedefinieerd: "gerichtheid op, dan wel binding van bedrijven vanuit het bedrijfsproces aan internationale markten waarvoor de aanwezigheid van een luchthaven met een netwerk van internationale verbindingen (personenvervoer en goederenvervoer) in combinatie met een grootstedelijk milieu (kennis, creativiteit en hoogwaardige arbeidsmarkt) belangrijke vestigingsvoorwaarden zijn". Een nuance daarbij is dat bedrijven vanuit het bedrijfsproces aan internationale markten gebonden dienen te zijn. Dit betekent dat bedrijven ook indirect – via hun toeleverende bedrijfsactiviteiten in een internationale keten – internationaal georiënteerd kunnen zijn.

Uitvoeringsprogramma Horeca

De besluitvorming over de Integrale beleidnota horeca (2009/53323) heeft medio 2009 plaatsgevonden.

Dit beleid is gericht op het verruimen van de vestigingsmogelijkheden voor de ontwikkeling van passend horeca aanbod nabij de leef-, werk- en recreatiegebieden en het verbeteren van de exploitatiemogelijkheden.

Het beleid moet er voor zorgen dat:

- burgers en bezoekers van Haarlemmermeer kunnen beschikken over meer (gevarieerde) uitgaansmogelijkheden,
- burgers en bezoekers van Haarlemmermeer veilig kunnen uitgaan en geen noemenswaardige hinder en overlast van de horeca ervaren,
- horeca ondernemers opereren in een gezond investering- en ondernemingsklimaat.

Inmiddels is het aanbod uitgebreid met een aantal nieuwe en of vernieuwde horecavestigingen (o.a. bij de Toolenburgerplas) en zijn de uitgangspunten van het integrale horecabeleid doorvertaald in de nota deregulering, de APV en de te actualiseren bestemmingsplannen. Hierdoor worden (potentiële) horeca ondernemers geconfronteerd met minder lokale regels.

Met verschillende initiatiefnemers wordt verder gewerkt aan uitbreiding van het aanbod met nieuwe en of vernieuwde horecavestigingen. Daartoe wordt o.a. in 2012 het hotelbeleid geëvalueerd en geactualiseerd. Tevens wordt de aangekondigde wijziging van de drank en horecawet doorvertaald naar het gemeentelijke beleid en uitvoering.

In 2013 wordt de integrale nota horeca geëvalueerd en geactualiseerd.

Uitvoeringsprogramma Detailhandel

Medio 2009 is de integrale nota detailhandel (09/0004433) door de raad vastgesteld.

Tot 2013 zet het gemeentelijk detailhandelsbeleid in op de instandhouding en versterking van de bestaande winkelstructuur en het creëren van eerlijke concurrentieverhoudingen

Het beleid moet er voor zorgen dat:

- burgers en bezoekers van Haarlemmermeer kunnen beschikken over passende, permanente en kwalitatief hoogwaardige winkelvoorzieningen in of nabij de woon- en werklocaties,
- winkeliers opereren in een gezond investering- en ondernemingsklimaat,
- vastgoedeigenaren worden gestimuleerd om duurzaam te (her)investeren in de (her)ontwikkeling van bedrijfsomroerend goed.

Inmiddels is het volgende bereikt:

- verbetering van de koopkrachtbinding (verminderde afvloeiing) van onze inwoners,
- renovatie van veel winkelgebieden in Haarlemmermeer door de private eigenaren,
- ontwikkeling van een herstructureringsvisie voor Badhoevedorp centrum en versterking van de gezamenlijke marketing inspanningen
- relatief weinig faillissementen en leegstand van winkelpanden (ondanks de financieel economische crisis),
- verbetering van de samenwerking en organisatiegraad van de ondernemers (bijv. BIZ Hoofddorp centrum),
- praktische regeling van handel en detail buiten reguliere winkelgebieden,
- oprichting van de Bedrijven Investeringszone (BIZ) Hoofddorp centrum.
- op 14 december 2011 is een brief aan de raad verzonden waarin de raad wordt geïnformeerd over het Randstad Koopstromen Onderzoek 2011. Uit dit onderzoek blijkt dat de Haarlemmermeerse retailsector het goed doet binnen de Randstad en overwegend gezond is.

Met ondernemers en vastgoed eigenaren zullen wij de komende jaren verder samenwerken aan de instandhouding en versterking van onze winkelcentra.

Momenteel wordt gewerkt aan de uitbreiding van het aanbod met nieuwe en of vernieuwde winkelvestigingen en een onderzoek naar de wenselijkheid om ook in (een deel van) Haarlemmermeer een toeristisch regime in te stellen.

In 2013 wordt de integrale nota detailhandel geëvalueerd en geactualiseerd.

Uitvoeringslijn: Bereikbaarheid

Goede bereikbaarheid van werklocaties via meerdere vervoerswijzen, optimale doorstroming en veiligheid en leefbaarheid zijn van belang voor de economische ontwikkeling van Haarlemmermeer. In deze collegeperiode zal gewerkt worden aan een nieuw Deltaplan Bereikbaarheid waarbij de input van ondernemers goed gewaarborgd is.

Stand van zaken

Deltaplan Bereikbaarheid

Het *Deltaplan Bereikbaarheid; vrijheid van bewegen* is op 26 januari 2012 door de gemeenteraad vastgesteld. Het plan geeft de aanzet voor de realisatie van een duurzaam en toekomstvast mobiliteitssysteem. Daarbij hebben we de volgende doelen voor ogen: goede lokale en regionale bereikbaarheid, optimale doorstroming, verbeteren van de verkeersstructuur en goede ontsluiting van de kernen, verdere ontwikkeling van een hoogwaardig openbaar vervoernetwerk in de regio en het verbeteren van de verkeersveiligheid. In 2012 wordt gestart met uitvoering van het bij het Deltaplan Bereikbaarheid behorende *Uitvoeringsprogramma 2012*.

Uitvoeringslijn: Behoud en versterking van de markt

Wij richten ons niet alleen op het vergroten van de markt maar ook op een sterkere lokale en regionale inbedding.

Accenten in deze collegeperiode:

- Intern organiseren van de dienstverlening aan ondernemers (sneller duidelijkheid geven aan ondernemers en flexibel meedenken met ondernemers)
- Versterking van de ondernemende cultuur in Haarlemmermeer
- Gestructureerd relatiebeheer
- Actief accountmanagement voor gevestigde bedrijven
- Versterken en een actieve opstelling van de gemeente in netwerken tussen bedrijven en instellingen lokaal en regionaal
- Sterkere vervlechting met de kernen en de wijken
- Economische relaties met het Schipholcomplex
- Blijvende aandacht voor de relaties met de metropoolregio Amsterdam en met het westelijk en zuidelijk deel van de Randstad.

Stand van zaken

Marketing en acquisitie

De missie van Marketing & Acquisitie (M&A) is het werven en behouden van internationale bedrijven/investeerdere door Haarlemmermeer als aantrekkelijke vestigingsplaats (om te werken en te wonen) te profileren en te vermarkten samen met (de partners van) de Metropoolregio Amsterdam. Januari 2012 is de notitie "strategisch speerpunten M&A voor 2012-2015" aan de raad toegestuurd (2012/9115). Voorts zal de raad in het voorjaar geïnformeerd worden over de jaarresultaten van AIB (amsterdam inbusiness).

Op dit moment zijn meer dan 2200 internationale bedrijven actief in de Metropoolregio Amsterdam. In 2011 zijn er circa 118 nieuwe vestigingen bijgekomen. Als gevolg van onze M&A hebben hiervan 18 bedrijven zich in Haarlemmermeer gevestigd.

Wat opvalt is dat Haarlemmermeer veelal grotere ondernemingen aantrekt en minder kleine bedrijfjes (1 – 10 medewerkers). Vertaald naar arbeidsplaatsen betekent dit namelijk dat +/- 900 van de 1200 nieuwe arbeidsplaatsen in de Haarlemmermeer terecht zijn gekomen. De economische inbreng wordt extra vergroot omdat een deel van de bedrijven ook lokaal gaan werven.

In 2011 hebben 18 bedrijfsbezoeken plaatsgevonden die, mede door eerder relatiebeheer, ervoor hebben gezorgd dat verschillende bedrijven voor Haarlemmermeer zijn behouden.

Ook voor 2012 is de opdracht het verder versterken van internationale Marketing & Acquisitie in Haarlemmermeer als gemeentebrede activiteit en attitude. Dit doen we door te focussen op speerpunt clusters die aantrekkelijk zijn voor Haarlemmermeer, door ons als Amsterdam Metropolitan Area internationaal te profileren en door de relaties met onze huidige internationale investeerders te versterken.

Focus ligt bij de clusters:

- logistiek en handel (ontwikkelingen als Amsterdam Connecting Trade w.o. de A4-zone West, maar ook De President en Nieuw-Vennep-Zuid),
- aerospace (samen optrekken met Schiphol, SADC en AAA voor het aantrekken van airlines en onderhoudsbedrijven),
- zakelijke dienstverlening (de Beukenhorsten zijn ideale kantoorlocaties voor internationale hoofdkantoren),
- ICT (zowel datacentra, software en hardware bedrijven in combinatie met het logistieke cluster op De President, Schiphol Rijk en de Beukenhorsten),

- Hotels & Horeca (dit is onderdeel van de 10 speerpunten citymarketing),
- duurzaamheid en agrarische sector (o.a. PrimAviera).

Internationale marketing en acquisitie doen we in de regio samen én we hebben zelfstandige activiteiten. Internationaal trekken we op met Amsterdam InBusiness (AIB) en Amsterdam Airport Area (AAA) als leadgenerators voor nieuwe internationale bedrijven. Zij zijn de belangrijkste regionale leadgenerators voor nieuwe bedrijven en initiatieven.

2012 Wordt een spannend jaar. We richten ons wederom op het binnenhalen van circa 120 nieuwe vestigingen. Daarnaast zetten we in op het behouden van internationale bedrijven door investor relations gesprekken te voeren en te faciliteren in lokale/regionale wensen. Doel hiervan is een langdurige verbintenis en verankering in deze regio te bewerkstelligen.

Programma Logistiek

Het logistieke cluster is voor Haarlemmermeer een belangrijk cluster. Met de ligging van Schiphol in Haarlemmermeer en de ambitie om een innovatief, duurzaam, multimodaal knooppunt te worden (ACT) is logistiek in 2009 door Haarlemmermeer als economisch cluster in de agenda van de PRES, Global Business Gateway, gepositioneerd. Bij de oprichting van de Amsterdam Economic Board is de cluster logistiek vervolgens als één van de speerpuntclusters opgenomen.

Haarlemmermeer is nauw betrokken bij de cluster logistiek. De wethouder EZ van Haarlemmermeer is de voorzitter van de Amsterdam Logistics Board (clustertafel logistiek). De kerngroep logistiek wordt voorgezeten door Schiphol. De KvK en Haarlemmermeer ondersteunen gezamenlijk de cluster logistiek van de Amsterdam Economic Board.

Door deze cluster is het programma Smart Logistics Amsterdam (SLA) 2012-2015 ontwikkeld.

Dit programma heeft een regionale doelstelling te weten:

- De toegevoegde waarde in de logistieke cluster in MRA groeit tenminste 5% harder dan het Nederlands gemiddelde, mede dankzij een koploperspositie van de regio in het organiseren van "seamless flows",
- MRA is de smart service hub van Europa en is daarmee de belangrijkste regio van waaruit de virtuele logistiek wordt georganiseerd,
- De logistieke cluster in MRA is internationaal koploper in duurzaamheids prestaties.

Het programma Smart Logistics Amsterdam is in ontwikkeling en bestaat uit de volgende projecten, voor elk project is een trekker benoemd:

- Seamless connections (obstakels tussen bedrijven in de keten weghalen), is tevens speerpuntproject (trekker ACT)
- Smart services hub (verschillende vormen van zakelijke dienstverlening goed op elkaar afstemmen en nieuwe activiteiten toevoegen; trekker VU)
- Airport seaports conference (doel is te komen tot een internationaal platform waarmee de resultaten van de cluster logistiek uitgedragen kunnen worden; trekker haven Amsterdam)
- Amsterdam circle lines (bieden van alternatieven voor wegvervoer via binnenvaart en trein, door nieuwe shuttles en een geoptimaliseerd ICT-systeem; trekker haven Amsterdam),
- Arbeidsmarkt logistiek (doel is het verkrijgen van overzicht van knelpunten in de arbeidsmarkt logistiek en huidige oplossingsrichtingen om zo tot nieuwe oplossingen te kunnen komen; trekker KvK),
- Marketing SLA (het organiseren van innovatiegerichte bedrijsnetwerken per logistiek marktsegment waardoor een goede clustercyclus ontstaat; trekker AAA),

- Smartgate cargo (pps constructie tussen Schiphol, Air Cargo Netherlands en Douane om de verstoring van de luchtvrachtketen zo veel mogelijk te beperken; trekker Schiphol),
- Sustainable logistics (onderzoeken van mogelijke verbeteringen in duurzaamheid van de logistiek in de Metropool; trekker Syntens),
- Dinalog Amsterdam (op 25 januari 2012 is een sateliet van Dinalog in onze regio geopend; trekker KvK)

Seamless Connections is het speerpuntproject van het cluster logistiek en is ondergebracht bij ACT. De start van het project is 1 mei 2012.

Vanaf 1 januari 2012 is het DGVS (Documentloos Goederen Volg Systeem) in de Schiphol regio uitgebreid. Dit betekent dat vanaf 1 januari Schiphol Logistics Park (SLP), BP Amsterdam Osdorp, De President en Nieuw Vennep Zuid zijn opgenomen in het gebied en daardoor aantrekkelijker zijn voor logistiek gerelateerde bedrijven. In het buitenland wordt dit gepositioneerd als de Schiphol free zone (eg no customs documents / limitations).

Citymarketing

In 2009 is een integraal citymarketing programma voor Haarlemmermeer gemaakt. In dit kader zijn toen 10 centrale thema's benoemd die op verschillende wijzen de komende jaren moeten worden ingevuld. De concretisering voor deze invulling staat in de notitie "Voortgang citymarketing Haarlemmermeer 2011-2012. Deze notitie is in april 2011 ter informatie aan de raad (2011/20534) aangeboden. In 2011 is gestart met de in de notitie benoemde acties. In 2012 wordt dit vervolgd en geëvalueerd.

De volgende partijen spelen een rol in de organisatie van citymarketing: Gemeente raad, Board Citymarketing Haarlemmermeer, Platform Citymarketing Haarlemmermeer en de projectorganisatie. Hoofddoel van citymarketing : het merk Haarlemmermeer laden, zodat de kernwaarden (contrasten en diversiteit) van Haarlemmermeer worden herkend en doorgegeven. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de volgende positionering (typering) van Haarlemmermeer: Haarlemmermeer is Nederland in het klein. Het biedt contrasten en diversiteit en is daardoor een thuishaven voor een grote verscheidenheid aan bewoners en bedrijven.

In de notitie 'Voortgang citymarketing' staat een lijst van actiepunten die in 2011 en 2012 worden uitgevoerd waaronder: I-tours, portal, geboorteboekjes, gadgets, vlaggen voor de kernen, (pro-) actieve participatie in de Metropoolregio, Platform citymarketing onderhouden en activeren, financieel ondersteunen van bestaande en nieuwe initiatieven vanuit het Platform Citymarketing, restylen centrale hal Haarlemmermeer, citydressing en banken op evenementen.

Citymarketing is meer dan evenementen. Het merk Haarlemmermeer wordt steeds meer geladen. Kernen weten elkaar te vinden en de interesse in elkaars activiteiten groeit. Haarlemmermeer verbindt meer en meer. Hiermee gaat citymarketing Haarlemmermeer een nieuwe fase in. Een fase van professionalisering en verdere verankering in processen binnen de gemeente en creëert daarmee ook meer een adviesfunctie naar bedrijven en inwoners. Het organiseren van de SBS 6 Kerstparade is hier een mooi voorbeeld van. Een evenement met een landelijke uitstraling met als doel om enerzijds Hoofddorp Winkelstad te laten zien aan de rest van Nederland en natuurlijk ook de inwoners van Haarlemmermeer een warm kerstgevoel mee te geven dichtbij, en dat is gelukt.

Uitvoeringslijn: Arbeidsmarkt/onderwijs

Een goed functionerende arbeidsmarkt is een cruciale factor voor een goed functionerende economie. Hiervoor is inzet op lokaal en regionaal niveau gewenst. De bestaande platforms (PAO en LPAO) moeten zeker versterkt worden. Op middellange termijn is een belangrijk speerpunt de actieve interactie tussen onderwijs en arbeidsmarkt, onder andere op het gebied van logistiek, luchtvaart en duurzaamheid. Er blijft ingezet worden op thema's zoals Leven Lang Leren, het benutten en erkennen van verworven competenties, de beroepskeuze in het VMBO en algemeen vormend onderwijs en het in stand houden van het leerwerkbedrijf. Arbeidsmarktbeleid zal deze collegeperiode geformuleerd worden.

Stand van zakenAgenda arbeidsmarktbeleid 2011-2014

De Agenda Arbeidsmarktbeleid (2011.0018021) is op 20 september 2011 vastgesteld door het college. Op donderdag 10 november is in een sessie de "Nota Agenda Arbeidsmarktbeleid 2011-2014" door de raad behandeld.

Een van de speerpunten in ons collegeprogramma is het thema Werk. Met het thema Werk zetten wij in op een verbreding van ons arbeidsmarktbeleid langs een drietal themalijnen:

1. de instroom in uitkeringssituaties beperken via de themalijn Werkgelegenheid;
2. de doorstroom van werkzoekenden versnellen via de themalijn Werk en Weerbaarheid;
3. de uitstroom uit uitkeringssituaties vergroten via de themalijn Werk en Inkomen.

In de agenda wordt beschreven hoe wij deze themalijnen hebben uitgewerkt en inmiddels in uitvoering hebben genomen. Onze inzet voor de periode 2011-2014 bestaat uit een combinatie van activiteiten gericht op zowel het aanbod aan werkzoekenden als op de vraag vanuit de werkgevers.

De verbreding van het arbeidsmarktbeleid die wij voorstaan staat of valt met een intensieve samenwerking tussen gemeente(n), ondernemers en onderwijs, zowel op lokaal als regionaal niveau. Onze verantwoordelijkheid ligt met name in het stimuleren en regisseren van deze samenwerking, onder andere via het Lokaal Platform Arbeidsmarkt en Onderwijs (LPAO).

Zowel het lokale als het regionale PAO heeft vorig jaar een doorstart meegemaakt en is zich nog meer gaan richten op resultaatgerichte acties. Daarnaast is er de wens om via de bestaande PAO-structuur nauwer met de verschillende PAO's (o.a. Haarlem, IJmond, Amsterdam, Zaanstad, Amstelveen) te gaan samenwerken en op deze wijze de slagkracht van de gezamenlijke subregio te versterken binnen de Metropoolregio Amsterdam (MRA). De wens tot samenwerking is nog extra versterkt door de oprichting van de Amsterdam Economic Board (AEB). Het AEB en het Platform Regionaal Economische Structuur (PRES) hebben hun rol genomen door de bovenregionale vraag in kaart te brengen. Deze bovenregionale vraag moet door het LPAO doorvertaald worden naar de lokale vraag (dus ook voor Haarlemmermeer). Om dubbel werk te voorkomen en het AEB/PRES te voeden is het wenselijk dat er goede afstemming en samenwerking in de uitvoering is tussen de PAO's onderling, de gezamenlijke PAO's en de AEB/PRES. Daarnaast is een goede aansluiting met het WSP (Werkgevers Service Punt) van belang. Deze organisatie, gericht op een gezamenlijke werkgeversbenadering van het UWV (Uitvoeringsinstituut Werknemers Verzekering), gemeente en AM-groep, dient een nauwe band te hebben met de PAO's en de hieraan gelieerde Leerwerkloketten als uitvoeringsorganen.

Door de keuze voor een vraaggerichte benadering dient het arbeidsmarktbeleid meer in een regionale en een economische context geplaatst te worden dan in de voorgaande periode. Daarom maakt het

arbeidsmarktbeleid onderdeel uit van de uitwerking van de actualisatie van de Economische Kadernota

Verkenning Hoger Onderwijs

Vanuit de regio wordt sterk ingezet op toponderwijs en innovatie. Haarlemmermeer wil daar een bijdrage aan leveren en vooral inzetten op het versterken van de relatie tussen ons bedrijfsleven en onderwijs- en kennisinstellingen. Hiermee willen we de relatie versterken tussen de arbeidsmarkt en de onderwijssector, zodat vraag en aanbod meer in balans komen en de mogelijkheden voor innovatie toenemen. We kiezen hierbij voor een onorthodoxe aanpak die niet alleen vraaggericht is, maar uitgaat van samenwerking tussen het bedrijfsleven en de onderwijsinstellingen. Haarlemmermeer denkt niet zozeer in stenen, als wel in het creëren van een spin-off van bestaande toponderwijsinstellingen of de ontwikkeling van nieuwe innovatieve vormen van (hoger) onderwijs. Voor het onderzoeken van de behoeften en mogelijkheden is de startnotitie Hoger Onderwijs (kenmerk 2011/36023) opgesteld. Het plan van aanpak wordt momenteel uitgewerkt.

Uitvoeringslijn: Innovatiestimulering

Het tijdig inspelen op nieuwe economische ontwikkelingen wordt voor bedrijven steeds belangrijker. Het stimuleren van innovatie is een van de rollen die de gemeente kan aannemen. Kansen worden gezien in logistieke innovatie, diensteninnovatie en innovatie op het gebied van duurzaamheid. Kansen voor innovatie liggen er vooral bij het midden en kleinbedrijf in de sectoren zorg, leisure en de agrarische sector. Het stimuleren van innovatief ondernemerschap is speerpunt.

Stand van zaken

Actieplan startende ondernemers

Begin 2011 is een inventarisatierapport opgesteld waarin een analyse is gemaakt van de startende ondernemer in Haarlemmermeer, een behoefte inventarisatie onder onze ketenpartners en een inventarisatie van inzet van de ketenpartners ten behoeve van de startende ondernemers. Inmiddels heeft een kwantitatief en kwalitatief onderzoek onder startende ondernemers in de vorm van een enquête en paneldiscussie plaatsgevonden. Zowel het inventarisatierapport als de behoeftepeiling dienen als basis voor een op te stellen actieplan startende ondernemers. Het actieplan startende ondernemers staat onder het kopje innovatiestimulering omdat in zijn algemeenheid starters het innovatieve klimaat stimuleren. Het gaat ons dus niet alleen om innovatieve starters maar wij willen het klimaat voor alle startende ondernemers verbeteren. Naar aanleiding van de behoeftepeiling zijn samen met betrokken partijen activiteiten voor starters uitgezet. In 2012 zal de raad het actieplan startende ondernemers dat een coproductie wordt van gemeente en externe partijen, toegestuurd krijgen.

Nieuw Agrarisch Beleidskader

Het huidige college heeft zich voorgenomen om in samenwerking met de agrarische sector nieuw agrarisch beleid te ontwikkelen. Nieuwe ruimtelijke en economische ontwikkelingen in Haarlemmermeer vragen om een aanpassing van het huidige agrarische beleid (Nieuwe Economische Draggers, ook wel het Vierde Gewas genoemd). Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen staan in de voorontwerp structuurvisie Haarlemmermeer, Masterplan Park21 en vinden plaats o.a. door de geplande ontwikkeling in de westflank van onze gemeente. De uitkomsten van het Landbouw structuuronderzoek Haarlemmermeer en de Landbouw Effect Rapportage (LER) die parallel aan de structuurvisie zijn opgesteld, zullen worden meegenomen in het op te stellen nieuwe agrarische beleidskader. In 2011 is een startnotitie opgesteld waarin staat hoe te komen tot een nieuw beleidskader. Tevens is in 2011 een analyse gemaakt van het Landbouw structuuronderzoek en de

Landbouw Effect Rapportage om tot een eerste ruwe opzet van het nieuwe kader te komen. In 2012 zal er verder worden gewerkt aan het nieuwe beleidskader en zullen beleidslijnen worden uitgewerkt.

Kennis en innovatie agenda regio Amsterdam

Zie Amsterdam Economic Board (AEB)

Uitvoeringslijn: Duurzaamheid

Vanuit economisch perspectief vraagt de economische vulling van duurzaamheid de komende periode aandacht: ondersteunen ondernemers met innovatie op het gebied van duurzaamheid, duurzaamheid als economische sector, duurzame bouw- en ontwerptechnieken, duurzaam optimaliseren van bedrijfsprocessen. In het collegeprogramma zijn duurzaamheid, kennis en innovatie benoemd als speerpunten van beleid.

Stand van zaken

Programma duurzaamheid/kennis/innovatie

In het programma Ruimte voor Duurzaamheid zijn ambities voor 2020/2030 opgenomen en de vertaling van deze ambities naar concrete doelstellingen te behalen in 2014. De raad heeft het programma 7 april 2011 vastgesteld. De ambitie is verwoord als gewenst toekomstbeeld in 2020/2030:

- Haarlemmermeer is een pionier in verduurzaming van de woon-, werk-, leer- en beleef omgeving in 2030,
- Duurzaamheid is een van de economische pijlers in 2030,
- Haarlemmermeer is een internationaal kenniscentrum van logistiek en duurzaamheid in 2030,
- 20 % van de energie wordt op een duurzame manier opgewekt in 2020,
- De uitstoot van CO2 wordt met 30 % gereduceerd in 2020 t.a.v. 1990.

Het programma dat nu is vastgesteld bevat ook het uitvoeringsprogramma 2011. Op 27 september jl. heeft het college de nota van B&W 'Voortgang Ruimte voor Duurzaamheid' vastgesteld (kenmerk . Het college heeft met deze nota kennis genomen van de voortgangsrapportage Ruimte voor Duurzaamheid, Uitvoeringsprogramma 2011, de Benchmark gemeente Haarlemmermeer 2010, het Monitoring systeem Ruimte voor Duurzaamheid en de Nulmeting Ruimte voor Duurzaamheid: Beeld Haarlemmermeer.

Haarlemmermeer biedt de ruimte en de mogelijkheden om initiatieven tot uitvoering te brengen, samen te werken en kennis te delen. Samen doen. In Haarlemmermeer wordt op diverse wijze al invulling gegeven aan duurzaamheid door de markt. Zo werkt een externe ontwikkelaar aan Park20/20, een van de meest duurzame bedrijvenkantoren uit Europa; is er eind 2011 subsidie beschikbaar gesteld vanuit het Rijk aan Stichting Gelijkspanning, een consortium van partijen die in 2014 in Haarlemmermeer het eerste gelijkspanningsnet van Europa wil realiseren; hebben diverse bedrijven hun wagenpark uitgebreid met elektrische auto's en laadpalen geplaatst; en ook tijdens netwerkbijeenkomsten wordt hieraan aandacht gegeven: tijdens het Zakenplatform was een duurzaamheidsplein ingericht, Meerbusiness heeft het als thema voor een 'diner met directeuren' ingezet, et cetera.

Ook binnen de metropoolregio Amsterdam wordt op bestuurlijk niveau nauw samengewerkt op het gebied van duurzaamheid. Tijdens de bestuurlijke conferentie 'MRA Energieneutraal 2040' op 30 november zijn concrete afspraken gemaakt om in de Metropoolregio Amsterdam serieus werk te maken van grootschalige opwekking van duurzame energie en energiebesparing. Leidraad is het principe 'zwaan kleef aan': koplopers nemen het voortouw, anderen worden opgeroepen in hun kielzog aan te sluiten. Haarlemmermeer neemt het voortouw op het gebied van biomassa/groen gas (in het kader van Greenport Aalsmeer). Binnen het verband van de Metropoolregio Amsterdam wordt

op het gebied van biomassa/groen gas gekeken hoe schaalvergroting optimaal benut kan worden. De portefeuillehouder Duurzaamheid van de gemeente Haarlemmermeer is ambassadeur duurzaamheid Greenport.

Belangrijke activiteit is het jaarlijks SHARE event. SHARE (Sustainable Haarlemmermeers Real Estate) is een jaarlijks event waar circa 300 ondernemers gelieerd aan het Vastgoed in de Haarlemmermeer bijeenkomen om met elkaar kennis, ervaring en mogelijkheden uit te wisselen een nog duurzamere Haarlemmermeer te realiseren.

Uitvoeringslijn: Governance

Om tot een goede uitvoering te komen van de economische agenda is schakelen op het juiste schaalniveau gewenst. Inzet voor de uitvoering is nodig van Rijk, provincie, regio, lokale partijen en partners. Voorbeeld hiervan is de oprichting van de EDBA¹.

Stand van zaken

Amsterdam Economic Board (Board)

Op 23 nov. 2010 is de Board ingesteld waarin de overheid, kennissector en het bedrijfsleven samenwerken. De wethouder EZ van de Haarlemmermeer neemt namens de PRES deel aan de Board. Doelstelling van deze samenwerking is om de Metropoolregio tot de top 5 van sterke Europese vestigingsregio's te laten behoren en hierdoor groei van welvaart en werkgelegenheid te realiseren. De Board werkt op basis van het triple helix werkmodel. In steeds meer sectoren en regio's gaan bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheden samen om tafel om een gezamenlijke strategie af te spreken en knelpunten aan te pakken.

De Board is gestart met de uitwerking en uitvoering van een gezamenlijke kennis- en innovatieagenda. Daarvoor richt de Board zich op zeven speerpunt-clusters. Per cluster is een ontwikkelingsstrategie voor de periode 2010-2020 opgesteld. Vanuit iedere cluster worden de meest strategische projecten opgenomen in de gezamenlijke kennis- en innovatie agenda als icoonprojecten. De kennis- en innovatie agenda is gereed en is in de Board vastgesteld.

Eén van de clusters waar de Board zich op richt is de cluster logistiek.(zie verder programma Logistiek). De overige clusters zijn ICT, creatieve industrie, rode life Sciences, zakelijke/financiële dienstverlening, flowers & food, toerisme & congressen. Het cluster logistiek wordt getrokken door de CEO van Schiphol. De portefeuillehouder Economische Zaken van de gemeente Haarlemmermeer is de voorzitter van de ALB (Amsterdam Logistics Board).

Het speerpunt project van de cluster logistiek is Seamless Connections. Dit project is ondergebracht bij Amsterdam Connecting Trade (ACT). De portefeuillehouder Economische Zaken van Haarlemmermeer is voorzitter van de Cockpit ACT (stuurgroep).

¹ EDBA (Economic Development Board Amsterdam) heet nu AEB (Amsterdam Economic Board).